Anul XVII No. 354. — Sâmbătă 25 Decembrie 1899

5 Bani foaia în România — 10 Bani în străinătate

ABONAMENTE

România	Străinătate
Lei 5.— Trei luni	10 Lei
» 9.80 Şase luni	20 »
» 19.50 Un an	40 »

Abonaţii primesc gratis „Universul Literar" colorat.

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA

ANUNCIURI

Pag. II şi III: Linia corp 7 Bani 30
Pag. IV: » 15
Inserţii şi Reclame: 1 leu linia

REDACŢIA, Strada Brezoianu No. 11, Bucureşti.
Telefon No. 73.
Adresa telegrafică: Universul—Bucuresci.

Abonamentele şi Anunţurile se primesc la:
ADMINISTRATIA: Str. Brezoianu 11, Bucureşti

„UNIVERSUL" de ieri s'a tipărit în 96.340 exemplare.

Calendar pe anul 1899

Ortodox

Vineri, 24 Decembrie. — Muceniţa Eugenia.

Catolic

Vineri, 5 Ianuarie. — Telesforu.

Soarele resare 7.39; apune 4.32

Bucureşti, 24 Decembrie.

Fiţi darnici!

Mersul vremei ne-aŭ adus iarăşi sfintele sărbători ale Naşterei Domnului; dar anul acesta nu ne-a adus şi bucuria pe care de obiceiŭ o produc aceste sărbători.

E un an de restrişte pentru toţi, mari şi mici. Nu s'a făcut grâŭ astă-vară şi suferă toată lumea. Comerţul şi industria lâncezesc, toţi îşi restrâng cheltuelile, muncitorii nu găsesc de cât foarte puţin de lucru.

In straturile de jos ale poporului se simte greŭ această stare de lucruri.

Când ajunge omul în mizerie prin fapta sa, din pricina nechibzuinţei şi a releĭ purtări, âtunci nu prea inspiră milă.

Cu totul alt-fel este însă când îl loveşte restriştea fără vina sa, din împrejurări pe cari nu poate fi stăpân. Atunci, tot ajutorul i se cuvine ca să treacă peste ceasul de grea cumpănă, şi faptă plăcută luĭ Dumnezeŭ săvârşeşte acela ce dă ajutor.

Anul acesta, nevoia a lovit pe foarte mulţi, deşi aŭ luptat din toate puterile ca să se ferească de dênsa. Oamenii muncitori şi nerisipitori aŭ rămas fără cele trebuincioase traiuluĭ zilnic, lor şi familiilor.

Singurul mijloc de alinare a suferinţelor lor e dărnicia semenilor pe cari soarta i-a favorizat.

De aceea, spunem tutulor celor ce sunt în poziţiune să ajute pe alţii:

— Fiţi darnici! Gândiţi-vă la cei lipsiţi!

Intre toate bucuriile de pe lumea asta, nu e una mai curată, mai înălţătoare, decât aceea pe care o produce facerea de bine.

Fericit omul care poate ajuta pe semenii sĕi nenoroci!

Uite-se în jurul lor bogaţii de la oraşe; nu le va fi greŭ să descopere destuĭ adevăraţi nevoiaşi, cari merită sprijin.

Ajute-i cât le stă în putinţă şi mulţumirea lor va fi mare.

La ţară, proprietarilor şi arendaşilor li-e şi mai lesne să cunoască pe sătenii căzuţi în lipsă, pe bătrânii, pe văduvele, pe orfanii fără nici un sprijin.

Ajute-i, căci bine-cuvântările celor în suferinţă le va fi de mare mângâere.

Cu o mică jertfă din prisos, din lux, se poate face nemăsurat bine. Plăcerea, pe care o poate simţi cineva printr'o cheltuială de lux, e nimic pe lângă aceea pe care o simte cineva citind recunoştinţa în ochii unuĭ nenorocit pe care l-a ajutat.

Făcând bine celor sĕrmani, se îndeplineşte şi una din cele mai importante recomandaţiuni ale Mântuitoruluĭ, a căruĭ naştere o prăznuim în aceste zile.

Din Germania

(Coresp. part. a ziar. «Universul»)

Berlin, 20 Decembrie.

SERBAREA NOULUI SECOL

Serviciul divin

Aseară la orele 11 şi jum., s'a ţinut, cu ocazia sfîrşituluĭ acestuĭ veac, în capela Palatuluĭ, un serviciŭ divin la care aŭ luat parte ambasadorii, miniştrii, cancelarul imperiuluĭ, principii prezenţi în capitală, generalii, amiralii, cavalerii ordinuluĭ «Vulturul negru», deputaţi, membri ai Camereĭ seniorilor, etc.

După terminarea serviciuluĭ divin a avut loc o recepţiune în sala albă în prezenţa Suveranilor, apoĭ un prânz de gală.

Deşteptarea

A doua zi dimineaţa la orele 8, s'a suflat de gornişti aşezaţi în turnul castelului imperial choralul «Lăudaţi pe Domnul». După aceea sosiră tobosarii şi gornişti brigadeĭ de gardă, împreună cu o muzică militară şi aŭ executat «Deşteptarea».

Intr'aceea în faţa palatuluĭ se adunase o mulţime enormă de oameni. Pe la orele 10 şi ceva, sosiră mareşalii şi generalii comandanţi de corpuri, în frunte cu bătrânul mareşal-general contele Blumenthal, ca să felicite perechea imperială.

Impărăteasa Augusta Victoria, însoţită de prinţii Wilhelm şi Oskar, a plecat într'o trăsură trasă de 6 caĭ la arsenal, pentru ca din etagiul prim să privească festivitatea militară.

Discursul împăratuluĭ

Impăratul Wilhelm, cu cei trei fiĭ aĭ sĕi mai mari, plecă pe jos la arsenal, unde a fost primit de principii caseĭ regale, de principii prezenţi aĭ dinastiilor germane, de generalii, ofiţerii, autorităţi, etc.

Serbarea s'a început printr'un Te-Deum suflat de corpul de gornişti aĭ regimentuluĭ 1 de dragoni de gardă. Vicarul militar sfinţi steagurile şi emblemele gardeĭ. După aceea împăratul ţinu o alocuţiune trupelor, din care citez următoarele pasagii remarcabile:

«Prima zi a nouluĭ secol află armata noastră, adică poporul nostru, sub arme, adunat în jurul drapelelor, ca să se închine înaintea Domnuluĭ armatelor. Şi în adevĕr, dacă cine-va are azi un motiv special de a se închina în faţa luĭ Dumnezeŭ, este armata noastră. Este de ajuns ca declaraţiune o privire asupra drapelelor noastre, de oare-ce ele întrupează istoria noastră. Cum a aflat începutul veaculuĭ trecut armata noastră?

«Glorioasa armată a luĭ Frideric cel mare adormise pe laurii eĭ, condusă de generali slabi şi incapabili; cu un cuvînt: Coroana îşĭ uitase de problema eĭ. Grea a fost pedeapsa cerului, care a ajuns-o şi împreună cu ea pe poporul nostru. A fost trântită în ţărînă, gloria luĭ Frideric a pălit, drapelele eĭ aŭ fost frânte. In ceĭ şeapte anĭ de cea mai grea sclavie, Dumnezeŭ a învăţat poporul nostru ca să 'şĭ revină în fire, şi sub presiunea unuĭ cuceritor îngâmfat în poporul nostru s'a născut ideea că cea mai mare onoare este să-şi consacreze în serviciul militar sângele şi averea pentru patrie. Strămoşul meŭ a dat acesteĭ idei formă şi viaţa şi nouĭ laurĭ aŭ încununat armata şi tinerele eĭ drapele. Aceasta ajunse la culme prin marele nostru împărat Wilhelm I, a cărui campanie glorioasă încoronă opera sa. Spiritul sĕŭ coprinse întreaga armată, după cum şi încrederea sa în Dumnezeŭ îl duse la victoriĭ ne mai pomenite.

«El făcu unitatea germană.

«După cum bunicul meŭ a făcut atâta pentru armata de uscat, tot aşa şi eŭ voiŭ continua şi voiŭ sfîrşi opera de reorganizare a marineĭ, care să stea egal lângă armata mea de uscat, şi prin aceasta imperiul german să fie şi în străinătate în poziţie de a-şi câştiga locul, la care încă n'a ajuns.

«In chipul acesta sper că voiŭ adeveri devisa luĭ Frideric Wilhelm I: «Dacă voeşti să deciziĭ ceva în viaţă, nu o va putea face aceasta condeiul, dacă acesta nu va fi susţinut de forţa sabieĭ.»

Scenă mişcătoare

Cuvîntarea împăratuluĭ a produs o adâncă impresiune asupra celor prezenţi.

După aceea împăratul a trecut în faţa frontuluĭ trupelor, pe cari apoĭ le-a trecut în revistă.

Mişcător a fost momentul când vicarul militar a pronunţat cuvintele: «Ingenuchiaţi şi plecaţi drapelele şi emblemele în faţa Domnuluĭ armatelor». Impăratul se lăsă în genunchi pe amândouĭ genunchiĭ, tot aşa făcură şi principiĭ, precum şi toţi generalii şi ofiţerii, cari cu capul descoperit şi cu mâinile împreunate spre rugăciune, ascultaŭ ceremonia religioasă, grupaţi în jurul împăratuluĭ lor. Trupele prezintară armele, iar artileria trase 100 de salve de tunurĭ.

EXECUTAREA UNUI ASASIN

Alaltă-eri la orele 8 şi jum. dimineaţa a fost executat la Hamburg asasinul Fischer. Actul acesta de supremă justiţie omenească s'a sĕvîrşit în curtea închisoareĭ.

Cu toate străduinţele duhovniculuĭ, Fischer n'a voit să mărturisească nimic.

In curtea închisoareĭ se aflaŭ vre-o 40 de persoane. Execuţia a fost dirigiată de primul-procuror Heinrichen. Lângă ghilotina îmbrăcată în postav negru se afla călăul Birk, îmbrăcat în haine negre, şi patru ajutoare.

La orele 8 şi un sfert fix apăru Fischer condus de un inspector şi de douĭ guarzi. Delicuentul nu era legat şi se sprijinea de preot.

Procurorul citi sentinţa de moarte, precum şi respingerea graţieĭ, după aceea predete pe Fischer călăuluĭ. Condamnatul fu legat repede de servitorĭ sub maşină. Cuţitul căzu ca o săgeată şi după treĭ minute medicii prezenţi constatară moartea.

Intregul act al execuţiuneĭ n'a ţinut mai mult ca 6 minute.

Corpul condamnatuluĭ a fost după aceea transportat la cimitir.

Meyer.

CRONICA

Ajunul Crăciunuluĭ

Azi e ajunul Crăciunuluĭ. Stradele Capitaleĭ, mai cu seamă cele din jurul Pieţeĭ, bâjbâie de lume.

Câte amintirĭ nu stîrneşte în nouĭ această priveliştе care ne transportă în fericita epocă a copilărieĭ. Deja mirosul intensiv al brazilor ne reîmprospătează în memorie, nerăbdarea ce o aveam ca copiĭ, cu câte-va zile înainte de sĕrbătorile Crăciunuluĭ, şi mai cu seamă în ajun, când priveam pe gaura de la broasca uşeĭ, pomul mult dorit.

Orĭ cât a progresat arta iluminatuluĭ, totuşi cele mai frumoase podoabe ale pomuluĭ de Crăciun rĕmân luminările multicolore de stearină saŭ de ceară, cari singure simboliseză adevărata lumină dătătoare de viaţă.

Lumina acestor luminări ne şi încălzeşte: Lumina, căldura şi iubirea una lângă alta în simţirea noastră. Lumina luminează şi încălzeşte, iubirea aduce sacrificiĭ, servind pe alţiĭ.

Crăciunul este marea serbare a jertfeĭ, care ne arată încă odată că e mai fericit lucru a da, de cât a primi. Toate pregătirile de serbare în cursul acestor zile sunt ca o adiere de iubire, care trece prin case ca firele de aur din pĕrul îngerilor. Este ca şi când ar arde un pom nevĕzut de Crăciun din ale căruĭ luminĭ fie-care om primeşte în pieptul sĕŭ câte o scânteе, care îl îndeamnă să facă şi altora bucurie.

Toţi cari strĕbat stradele cu pachete în mână, cari cu uşile încuiate împodobesc Pomul, cu un cuvînt, mari şi micĭ, aŭ în inima lor o mică scânteе de fericire care se reflectează atât de viŭ în ochiĭ lor strălucitorĭ de bucurie.

Ajunul Crăciunuluĭ ascunde mii de taine şi între aceste şi pe aceea ce o simte un om, care se gândeşte ce va primi ca dar de Crăciun.

Acela care se îngrijeşte de darurile pentru iubiţii sĕi cunoaşte acea taină, — şi cine nu o cunoaşte, fiind-că n'are pe nimenea, acela să privească cuprins de milă asupra miserieĭ celor demoşteniţi, cari îşĭ târăsc viaţa de azi pe mâine, chinuiţi de foame şi de frig, şi cari nu gustă fericirea uneĭ adierĭ de iubire. Acolo va afla el un câmp vast şi nesfârşit, pe care vor zîmbi de bucurie miĭ şi miĭ de suflete, dacă şi acolo se va aprinde un pom de Crăciun—pomul caritaţiĭ creştine!

Cornel.

Ce zic ceĭ treĭ Magĭ

Melchior zice: Această stea nu este înşelătoare? Ne va conduce ea către acela ce aşteptăm? Iată că şi eŭ duc douĕ-zecĭ de cămile încărcate cu aur; dacă voiŭ găsi pe acela care îl caut, eŭ voiŭ ca acest aur să fie al sĕŭ, pentru ca să cumpere cu el arme şi să pue în mişcare pe toţi oamenii şi cu spada sa să gonească pe Romanii aceştia să-i respingă până la mare ca astfel noi să fim singurii stăpânitorĭ aĭ cuprinsurilor noastre!...

* * *

Baltazar zice: Eŭ nu voesc rĕzboiŭ, eŭ nu voesc pace. Ce fericirĭ oare sunt pe pământ? Ce putem noi aştepta de la ziua de mâine? Ce o să ne vie şi de la aceasta? Ce lucru ne va bucura?

Dacă acesta care vine este un adevărat profet, va putea să'mĭ spună aceste lucruri. Va fi în stare poate să'mĭ dea o glorie nemuritoare şi numele meŭ să'l facă mai strălucitor ca al acesteĭ stele, care ne călăuzeşte saŭ să'mĭ dea o iubire adâncă şi dureroasă ca o moarte vecînică, aşa în cât toate forţele inimeĭ mele, să ardă ca niştе flacărĭ asupra unuĭ altar; saŭ o voluptate nesfârşită într'o cupă mereŭ plină; orĭ o durere unică şi care să'mĭ purifice sufletul ca un foc; saŭ o fericire s'o mulţumire vecînică; saŭ tinereţea eternă...

Iată cămilele mele sunt încărcate, cu parfumurĭ de Arabia. Eŭ le-aş arde pe toate înaintea unuĭ profet, dacă el ar asculta aceste plângerĭ ale mele şi după cari cred că suspină toate popoarele.

* * *

Gaspar nu zise nicĭ un cuvînt. El eşi, ridică faţa şi căută în spre depărtatele coline ale Sionuluĭ, cari se ridică întunecoase sub lumina argintie; în ochiĭ sĕi se vede o adâncă disperare. Vedea el oare de pe-acuma ridicându-se o albă cruce, aceea pe care va fi răstignit fiul omuluĭ? Aceasta să fie oare cauza care îl face pe el să fie trist şi ca pietrele acuma să tacă?

Este ceaţa care învĕluе lumea, este sângele vĕrsat zadarnic pentru ca pământul să devie şi mai arid şi mai deşert.

Şi vĕzându-i ast-fel în noaptea întunecoasă, aceştiĭ Regĭ aĭ orientuluĭ, cari mergeaŭ călăuziţi de o stea spre Betleem, se părea că eĭ s'apropiaŭ deja de începutul acelor vremurĭ, când steaua credinţeĭ zadarnic în lume va mai fi căutată.

Trad. de **Smara.**

CARNETUL MEŬ

Bună dimineaţa la Moş Ajun

Cu dăsaga la spinare
Şi în mână c'un baston,
Azĭ cu: «Bună dimineaţa!»...
A plecat şi Marion...

Şi, o: «Bună dimineaţa»
Dând la toţi de Moş Ajun,
Vĕ urează tutulora,
După obiceĭ străbun...

«Chef, nineaco, pe treĭ zile,
«De la micĭ şi pân'la marĭ,
«Cu o masă nesfârşită,
«Cu vin bun şi lăutarĭ!..

«S'apoĭ cântece şi danţurĭ
«Şi la glume vechĭ şi nouĭ,
«Carĭ te fac să uiţi de grije,
«De necazurĭ şi nevoĭ!..»

Şi încet, mergênd 'nainte,
Marion *urează iar:*
Să citiţi şi Veselia
S'Universul literar...

C'amêndouĕ, apĕrute
Azĭ, în zi de Moş Ajun,
Aŭ poveşti şi versurĭ faine,
Toate, toate, de Crăciun...

S'apoĭ iar, mergênd 'nainte,
El urează: «La mulţi anĭ!»
Tutulora, fie dinşiĭ
Bunĭ prietenĭ saŭ duşmanĭ!...

Şi 'nc'o: «Bună dimineaţă!»
Dând la toţi de Moş Ajun,
Inc'o dată vĕ poftеşte:
Chef năstruşnic de Crăciun!

Marion.

CRONICI FEMENINE

Femeile boere.

Intrerup de astă-dată cronica mea despre «Femeia şi sănătatea în familie», pentru ca să vorbesc astă-zi despre curagiul femeilor boerilor din Transvaal.

Acestea nu pot fi de loc privite ca făcênd parte din «sexul slab», de aceea ele se luptă alături cu bărbaţii, soţii şi fiiĭ lor.

In fruntea lor se află ca o stea strălucitoare soţia generalului Joubert, şeful suprem al armateĭ boere. Ea se bucură de o mare popularitate. Poporul o numeşte «Mătuşa Joubert». De la căsătoria eĭ n'a părăsit nicĭ odată pe soţul eĭ, pe care l'a însoţit în toate campaniile rĕzboinice. D-na Joubert mânueşte armele ca ori care boer.

De la izbucnirea rĕzboiuluĭ cu Anglia, ea stă mereŭ lângă soţul eĭ, îngrijind de el. Boerii sunt obicinuiţi să vadă pe soţia şefuluĭ lor stând înaintea cortuluĭ soţuluĭ eĭ curăţind cartofi. Dînsa ia parte la toate consiliile de rĕzboiŭ, ajutând cu sfaturĭ înţelepte.

La asaltul de la Majubaberg (1881) d-na Joubert s'a luptat alături cu soţul eĭ.

Tot atât de populară este şi soţia preşedintelui republicei, dr. Krueger, care este foarte mult veneratĕ de boerĭ.

Ca dovadă despre curagiul şi iubirea de patrie a fetelor boere, este următorul pasagiŭ dintr'o scrisoare, adresată de fiica unuĭ africander din ţara Cap către transvaalienĭ:

«Fraţilor!

«Eŭ sunt numaĭ o fată tânără şi slabă de africander, dar sângele clocoteşte în vinele mele. Carĭ trebuie să fie simţimintele voastre, ale bărbaţilor? Mergeţi şi apăraţi-vă patria şi drepturile voastre din toate puterile, pe cari vi le-a dat Dumnezeŭ.

«Luptaţi-vĕ pentru libertate şi dreptate şi Dumnezeŭ vĕ va a sigura isbânda! Tatăl şi fratele meŭ, ceĭ mai scumpi aĭ meĭ, aŭ plecat la voi pe câmpul de luptă şi poate — D-zeŭ săĭ aibă în sfînta sa pază—se vor reîntoarce! Cu toate acestea, totuşi voiŭ fi mângâiată la ideea, că şi-aŭ sacrificat viaţa pentru drept şi libertate şi fiind-că eĭ aŭ crezut în făgăduinţa luĭ D-zeŭ, rĕzbunătorul vĕduvelor şi tatăl orfanilor. Tatăl meŭ şi voi toţi, fraţilor, plecaţi cu curagiŭ, luptaţi-vĕ pentru drept şi libertate, având neclintită credinţă în Dumnezeŭ! Amintiţi-vĕ că acele, carĭ vor trăi, după voi, se vor ruga pentru sufletele voastre!»

Scrisoarea acesteĭ tinere fete a fost publicată de toate ziarele din Transvaal, Orange şi ţara Capuluĭ.

Se cunoaşte mişcarea care s'a pornit în Olanda ca să se trimită ambulanţe sanitare la Transvaal. Multe femeĭ s'aŭ înscris ca surorĭ de caritate.

Un ast-fel de popor, ca cel boer, ar fi un păcat strigător la cer, dacă ar ajunge în sclavia engleză!

Olimpia.

CRĂCIUNUL LA BETLEEM

Clopotele templuluĭ Sf. Mormînt, ale bisericeĭ anglicane şi ale capeleĭ luterane sună azĭ în unison şi duc până în valea Giosafatle şi Geena vestea că a sosit noaptea Crăciunuluĭ.

Femeile arabe, aliniate în lungul pieţeĭ, se privesc în tăcere, şi cea mai bătrână, cu un gest încet în direcţia sunetuluĭ, face semn celor-l'alte că «Serbarea creştinilor» începe şi că e zadarnic să mai stea.

Din fie-care parte a oraşuluĭ năvăleşte lumea care se grăbeşte să ajungă la uşa principală.

Mulţimea e constrînsă să se oprească un moment într'un colţ la dreapta porţeĭ *Amica luĭ D-zeŭ*, azĭ numită în mod vulgar *Poarta Soffa*.

Şi această mulţime, formată din toate clasele, oferă un aspect impresionant, un amestec din toate naţiunile şi din toate sectele, în mod frăţesc unite într'un acelaş gând: a se închina înaintea loculuĭ sacru unde Mama luĭ D-zeŭ a născut pe Mântuitorul.

Franciscanĭ, carmelitanĭ, englezĭ, americanĭ excentricĭ, preoţi protestanţi, înaintează uimiţi, în mijlocul uneĭ abundente şi efemere vegetaţiuni care acoperă pământul cu un bogat tapet.

Această verdeaţă aminteşte în mod delicios frumoasa legendă a păstorilor carĭ se culcaŭ pe câmpurĭ spre a'şĭ păzi turmele lor în ajunul Crăciunuluĭ.

Sosiţi pe colina *Raului Consiliŭ* călătoriĭ se oprese şi transportaţi de o vie admiraţie, îngenuchie d'inaintea spectacolului care se oferă ochilor lor, pe munţi dominând în mod maiestuos din înălţimea lor locurile înconjurătoare, Ierusalimul, frumos şi ornat, închis în ziduri, strălucеşte ca un giuvaer printre razele însângerate ale apusuluĭ.

Crucile, semi-lunele, clopotniţele, minaretele, cupolele, străluces c; şi în mijlocul aceleĭ splendorĭ, casele pătrate şi văruite apar ca surîsul unor dinţi albĭ.

Noaptea se coboară repede.

O stea după alta, o planetă după alta, miĭ de astre şi apoĭ miĭ de constelaţiĭ se aprind, strălucind pe un firmament albastru.

Toate privirile întreabă cerul şi caută steaua pe care magiĭ o vĕzuseră strălucind în orient şi care 'ĭ călĕuzise până la Betleem.

— O vĕd—zice o copilă foarte palidă, cu ochiĭ plinĭ de nostalgie.—O vĕd vine spre noi.

Un preot rĕspunde:

— Nu; după ce şi-a împlinit misiunea, ea a căzut într'un puţ. Noi nu mai avem nevoe de ea spre a ne orienta; Isus e Drumul şi Lumina, cine crede într'însul va vedea ivindu-se steaua Mântuireĭ în inima sa.

— Da—zise copila—astă seară simt inima mea plină de stele, plină de lumină.

Ea'şĭ încrucişe mâinile pentru rugăciune şi faţa sa palidă străluci de o lumină supranaturală şi în vestimintele eĭ albe apăru ca un înger.

Un tînĕr sceptic se gândi în faţa eĭ la sfânta şi suava Paula care lăsase măririle curţeĭ din Roma şi trăise toată viaţa eĭ într'o peşteră alăturea de aceea a Naşterei; căci ea spera că Maria şi Iosef se vor reîntoarce într'o zi să viziteze locul de naştere al copiluluĭ lor.

La intrarea uneĭ păduri de smochinĭ şi de măslinĭ se află mormîntul Raşeleĭ, aceleĭ Raşele, nefericită mamă, care a auzit chiar în somnul morţeĭ strigătul copiilor nevinovaţi ucişi de Irod.

Copila 'şĭ îndreptă capul spre zid şi ascultând la o fereastră a mormîntuluĭ, zise:

— O aud plângênd!

— Nu—rectifică un agent—e o fântână aci aproape.

O suflare divină trece asupra pelerinilor şi copila murmură: «Eŭ vĕd îngerii, eĭ cântă cu religiositate: «Glorie luĭ Dumnezeŭ şi pace pe pământ».

In fine călătoriĭ nerăbdători zăresc pe o colină câte-va case suprapuse cu trepte, şi ale căror ferestre slab iluminate formează o scară de luminĭ. E Betleem, *Casa pâineĭ*, căruia Profetul i-a zis: «Te salut, o Betleem, căci aci s'a născut adevărata Pâine a Vieţeĭ».

Incet călătoriĭ înaintează pe căi întortochiate, pline de locuitorĭ carĭ şi eĭ se duc la biserică. Femeile, învăluite într'un lung vĕl, care lasă să li se vadă numaĭ faţa, se trăsc după copiĭ, carĭ le scapă din mână spre a cere strĕinilor *bacşişul*.

* * *

Credincioşiĭ pătrund printr'o uşă joasă şi strîmtă în biserică.

Ajunşi în faţa celor douĕ scărĭ separate ce conduc la criptă, un impiegat arată care e partea pentru biserica catolică şi care pentru cea ortodoxă.

Pelerinii nu intră de cât cu greutate în grota Naştereĭ, căci e deja plină de americanii bogaţi carĭ aŭ plătit mult aur pentru locurile lor.

Dar nu aŭ nimic de regretat ceĭ ce nu sunt în capelă. Tot acolo unde odată simplii păstorĭ glorificaŭ pe Mântuitor prin rugăciuni improvizate, azĭ preoţii recitează rugăciunile Crăciunuluĭ.

CODUL CIVIL POPULAR

II

Dobândirea naţionalităţeĭ române

Sunt treĭ fapte carĭ pot da naţionalitatea română uneĭ persoane:

a) O alipire, o anexare de teritoriŭ dă drept la naţionalitate română tuturor locuitorilor de pe acel teritoriŭ.

b) Prin bine-facerea legeĭ şi

c) Prin naturalizare.

Devine cine-va român prin *bine-facerea legeĭ*, când capătă această calitate în virtutea unuĭ drept consacrat de lege. Atunci se devine nu printr'o *favoare*, ci de drept.

Prin naturalizare, din contra, se devine printr'o *favoare* acordată de Guvern şi de Corpurile legiuitoare.

Un exemplu cum devine cineva român prin *bine-facerea legeĭ* ni-l dă art. 8 al. III, care spune că «copiiĭ găsiţi pe teritoriul român fără tată şi fără mamă sunt români». Când tatăl şi mama sunt cunoscuţi amêndouĭ saŭ numaĭ unul din eĭ, atunci, am vĕzut în articolul meŭ precedent, că se urmează alte reguli.

Din cele treĭ moduri de a dobândi naţionalitatea română, cel mai important e cel d'al treilea, adică naturalizarea; deci de aceasta ne vom ocupa mai pre larg.

Inainte de toate să vedem ce găsim în legiuirile noastre vechi în această privinţă.

In codicile Caragea şi Calimah nu găsim nicĭ un mijloc prin care cine-va poate deveni român prin naturalizare, dar găsim un obiceiŭ demn de observat că un strĕin, care se căsătorea cu o pământeancă nobilă, devenea român.

In regulamentul organic însă găsim douĕ împământeniri: cea mare şi cea mică. Cea dintâiŭ da strĕinului drepturi civile şi politice; iar cea d'a doua numaĭ drepturi civile.

Impământenirea cea mare se dobândea printr'un act domnesc, după ce obştеasca adunare 'şĭ da părerea şi când strĕinul şedea în ţară zece anĭ. Deci cine vroia să devină român, făcea o cerere către Domn, care o înainta obştеştеĭ adunărĭ spre a'şĭ da părerea şi apoĭ Domnul rezolva cererea.

Impământenirea mică era acordată comercianţilor şi industriaşilor. Pentru ea era d'ajuns ca cine-va să se înscrie printre corporaţiunile industriaşilor şi comercianţilor şi căpăta drepturile civile. Insă în urma acestеĭ împământeniri, cel naturalizat nu era asimilat în totul cu românul ca la împământenirea cea mare.

Aceasta era situaţia înainte de punerea în aplicare a coduluĭ civil.

In acest din urmă cod găsim articolul 16 care spune: «Strĕinul, care va voi a se naturaliza în România, va fi dator a cere naturalizarea prin suplică către Domn, arătând capitalurile, starea, profesiunea saŭ meseria ce exercită, şi voinţa de a'şĭ statornici domiciliul pe teritoriul României. Dacă strĕinul, după o asemenea cerere, va locui zece anĭ în ţară, şi dacă prin purtarea şi faptele sale va dovedi că este folositor ţareĭ, Adunarea legiuitoare, după iniţiativa Domnuluĭ, ascultând şi opiniunea consiliuluĭ de stat, 'i va putea acorda decretul de naturalizare, care va fi sancţionat şi promulgat de Domn.

«Cu toate acestea, va putea fi dispensat de stagiul de zece anĭ strĕinul care ar fi făcut ţareĭ servicii importante, saŭ care ar fi adus în ţară o industrie, inventiuni utile saŭ talente distinse, saŭ care ar fi format în ţară stabilimente marĭ de comerţ saŭ de industrie».

Apoĭ mai găsim articolul 9, care zice că: ceĭ carĭ nu sunt de ritul creştin, nu pot dobândi calitatea de român de cât prin naturalizare. Deci eĭ nu pot deveni români prin alte cauze cum e *bine-facerea legeĭ*. Insă acest articol 9 a fost desfiinţat încă de la 1866 prin articolul 7 din Constituţie, care spunea că numaĭ strĕiniĭ de ritul creştin pot dobândi naturalizarea, iar nu şi ceĭ de rit strĕin, cum sunt evreiĭ şi mahometaniĭ.

La 1879 însă s'a modificat şi acest articol 7 al Constituţieĭ.

Noul articol 7 al Constituţieĭ prevede că: «Diferenţa de credinţe religioase şi confesiunĭ nu constitue în România o piedică spre a dobândi drepturile civile şi politice şi a le exercita».

In articolul viitor mĕ voiŭ ocupa de acest important articol 7 al Constituţieĭ şi voiŭ arăta dacă dispoziţiile dintr'însul aŭ înlăturat pe cele din codul civil relative la această materie.

Tomir.

Bellеemul în ziua de Crăciun—(Vezĭ explicaţia).

UN SFAT PE ZI

Cea mai bună mâncare de Crăciun, *uzitată la noi, în ţară, mai ales în Moldova, este, fără îndoială, gâina rasol cu sos de usturoĭ. Nu numaĭ că e gustoasă, dar şi igienică şi face în acelaş timp şi gust de picuş tuturor acelora carĭ o mănâncă. O recomandăm deci cititorilor noştri, dând aci reţeta după cum urmează: se fierbe gâina ca oricе rasol cu legume întrebuinţate la ori-ce supă. Se curĕţă usturoiul după poftă, se lerciueşte cu făcăleţul într'o piuliţă de porţelan saŭ în lipsă într'o farfurie, se toarnă o parte din zeamă în care a fiert gâina şi se dă la masă.— Poftă bună, mâine de Crăciun*